1192
W.O
HISTORYCZNY

— Kwestionariusz —

1) Nazwisko imię stopień: sierż. podch. Filip Gregor Adolf
wiek 32 lat – zawód Teletechnik – stan cywilny kawaler.

2) Data i okoliczności zaaresztowania: 27.V.1940 r. Zostałem wezwany do urzędu N.K.W.D. celem omówienia instalacji centralki telef. w ich urzędzie. Tam aresztowano mnie pod zarzutem brania udziału w powstaniu, jakie miało miejsce w m. styczniu 1940 r. przeciw Sowietom w Czortkowie. Na śledztwie które trwało ok. 12 godzin bez przerwy, ustalono że popełniłem zbrodnie z art. 54 § 2 U.K.K." i na tej podstawie osadzono mnie w więzieniu w Czortkowie gdzie przebywałem do 18.II.1941 r.

3) Nazwa więzienia, obozu: a) Jak wspomniałem wyżej. b) Zostałem wywieziony do obozu prac w okolicy Uchty, „I wodny promysł"

4) Opis więzienia, obozu: a) Więzienie to samo które było do września 1939. Warunki mieszkaniowe: w celi jednoosobowej mieszkało 16 ludzi. Po segregacji więźniów osobno politycznych, warunki pogorszyły się, brak wody do picia nie mówiąc o myciu. Jedzenie np. przez miesiąc czasu codziennie woda z zawiesinkami kapusty. Jedynie przesyłki paczek żywnościowych jeszcze nas ratowały sytuację. Współwięźniami byli z wszystkich narodowości. Najgorzej ustosunkowani do nas byli więźniowie ukraińcy. Starali się nawet tam zgnębić umoralnie polaków co im nie zawsze udawało. W obozie warunki podobne, z tą różnicą, że przybyło moc robót na świeżym powietrzu niż było w więzieniu. Warunki mieszkalne nieco lepsze, również higieniczne, kąpiel raz na tydzień oraz często dezynfekcja, ubrania a tylko na zmianę [illegible] „towarzysza" wszy. Pomimo wszystkiego więźniów mieli do siebie [illegible] nie różnych usposobieniach to przeważnie obywatele sowieccy.

5) Życie w więzieniu obozie itp.: a) Życie w więzieniu strasznie monotonne. Nie pozwalano na żadne rozrywki, nawet umysłowe nie dostarczano żadnych gazet książek ani gier. Urozmaicaliśmy nas opowiadaniami z różnych dziedzin

— sa narządzenia —

nadzwyczajne z pieczęcią tajnego W obozie kontrpracy 12 godzin pracy w kopalni węgla oraz brudne ubranie. Ja otrzymałem ciężkiej pracy w różnych działach oraz wyżywienie [illegible] co nie wpłynęło z tym wyżywieniem z tej ciężkiej pracy aby nie mogło być mowy. Życie kolektywne jednych między polakami oraz niektórymi sowietami.

6) Stosunek władzy N.K.W.D. do polaków: wrogi i niechętny i przy każdej okazji dokuczają pomimo gdy się ustosunkuje polak. Za najmniejsze wykroczenie spotyka kary i bicia. Ostatnio nie mogę nie bronić gdyż mnie zmuszono do ciężkiej niewygodnej pracy od wschodu i świątecznie. W moim dziedzinie N.K.W.D. bito oraz katowano wyjątkowemi środkami.

7) Pomoc lekarska: Pomoc lekarska była bardzo w miarę gdy chodzi o fachową obsługę, jednak brak środków leczniczych nie pozwala na należyte leczenie.

8) Zaopatrzenie: Ja nie dbam najwięcej o odzież ubiorową ani od siebie ani od mojej matki. Jednak otrzymałem przesyłki listy paczki.

9) Kiedy zostałem uwolniony: Zwolniono mnie 23. VIII 1941 r. Chciano mnie powtórnie w obozie aresztować przez zaprojektowane tak zwane przy banku obozy ujarzmienia. Wówczas nie zgodziłem się otrzymania dokumentu uwolnienia zmusiłem wyjechać do pracy. W obozie do dworca odprowadzał kpt. W.P. nie chcący nie armia polska w Buzuluku co potwierdził naczelnik N.K.W.D. zaznaczając nie mogą nie uwolnić jednego oficera, resztę muszą wyjechać do pracy. Ja zgłosiłem się do dowódcy kpt. kapitana na W.P. oznajmiając że jestem polakiem, a on mnie kazał zostać mi tłumaczem jeżeli potrzebne. Ten mię zgodził na to. Podziękowałem władzom sowieckim nie jestem oficerem i wraz z grupą oficerów wróciłem do obozu po 5 dniach pobytu [illegible] sformowano transport ok 1600 ludzi, który wyjechał do m. Tocka gdzie tworzyła się armia polska. Był to pierwszy transport który wyjechał z tego obozu do wojska.

Ti [illegible]

pozw Grudziądz